

Kraśnik dnia 15 marca 2005 r.

PROTOKÓŁ

Z kontroli przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie w dniu 10 marca 2005 r..Kontrolę przeprowadził pełniący obowiązki Przewodniczącego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kraśniku- Sędzia Sądu Rejonowego wyznaczona przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie na zasadzie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lutego 1995r. w sprawie kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej [Dz.U.z dnia 09 marca 1995 r., Nr 23, poz-128]. Zakres kontroli dotyczy legalności przyjmowania i przebywania w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunków w jakich osoby te przebywają.

Kontrolę przeprowadzono w obecności dyrektora placówki, pracownika socjalnego oraz pielęgniarki

Zakres kontroli

- 1.Uwagi wstępne.
- 2.Prawidłowość dokumentacji medycznej stanowiącej podstawę przyjmowania i przebywania w zakładzie osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 3.Prawidłowość dokumentacji medycznej dotyczącej zastosowania przymusu bezpośredniego na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego [Dz.U. z dnia 20 października 1994r., Nr 111, póź. 535 z p.zm.].
4. Przestrzeganie praw osób przebywających w zakładzie a określonych w wyżej wymienionych cytowanej ustawie.
5. Warunki bytowe w zakładzie.
6. Współdziałanie zakładu z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 7.Prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w zakładzie.
- 8.Działalność zakładu w zakresie współpracy z sądem i kuratorami sprawującymi nadzór nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.
- 9.Uwagi końcowe.

Ad.1

Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie jest samodzielną jednostką i budżetową powiatu kraśnickiego.

Typ oraz szczegółowe zasady funkcjonowania placówki określa regulamin nadany przez Zarząd Powiatu Kraśnik dnia 22 września 2000 r.

Ad.2

W czasie kontroli w placówce przebywało 60 osób [36 osób płci męskiej, 24 płci żeńskiej], w wieku od 5 lat do 41, w tym 16 osób poniżej 18 roku życia. U wszystkich osób zamieszkałych na terenie zakładu stwierdzono upośledzenie umysłowe w różnym stopniu:

- głęboki 38 osób,
- znaczny 10 osób
- umiarkowany 10 osób,
- lekki 2 osoby.

Dodatkowo u dwóch mieszkańców reakcje pobudzeniowe, osoby te nie były hospitalizowane w 2004 roku.

Oprócz stwierdzonego upośledzenia umysłowego u mieszkańców współistnieją także inne schorzenia: epilepsja [17 os.], mózgowo porażenie dziecięce [18 os.], niewidomi [3 os-), osoby nie mówiące [44 os.], osoby nie sprawne ruchowo [20], osoby leżące [3], osoby wymagające stosowania pampersów [42], na stałe leki przyjmuje 44 pacjentów.

Dla 21 osób do 25 roku życia są prowadzone zajęcia rewalidacyjne, 8 osób uczy się w Szkole Życia, aktualnie nie jest prowadzone nauczanie indywidualne. Naukę w Szkole Życia prowadzi Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Olbincinie.

Spośród osób przebywających w zakładzie 47 zostało ubezwłasnowolnionych całkowicie, jest jedna osoba ubezwłasnowolniona częściowo, nie ma osób dla których byłby ustanowiony kurator dla tzw. osoby ułomnej.

Każda z osób ubezwłasnowolnionych ma ustanowionego opiekuna prawnego, którym jest pracownik DPS Gościeradów bądź rodzice biologiczni [dla 7 os.]. W 2004 roku toczyły się i zakończyły trzy postępowania w przedmiocie ubezwłasnowolnienia oraz jedno w przedmiocie ustanowienia opieki. 19 osób spośród mieszkańców domu przebywa na podstawie orzeczenia sądowego, z czego w 15 przypadkach Sąd umieścił w placówce małoletnie dziecko w wyniku ingerencji w sferę władzy rodzicielskiej [rodzice sześciorga dzieci są pozbawieni władzy rodzicielskiej zaś dziewięciorga mają ograniczoną władzę rodzicielską], pozostałe osoby przebywają w zakładzie na wniosek ich przedstawicieli ustawowych.

W 2004 r. miało miejsce dwa zgony mieszkańców - nagłe zejścia osób w wieku 7 lat, 9 lat, których powodem była niewydolność krążeniowo-oddechowa.

W 2004 r. przyjęto do placówki dwoje nowych mieszkańców:

I. 1 osobę - na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31.05.2004 r. w sprawie (...);

II. 1 osobę - która została zabrana w styczniu 2005 r. na prośbę matki, ta bowiem postanowieniem Sadu Rejonowego w Kraśniku z dnia 30.11.2004 r. w sprawie sygn. akt (...) odzyskała władzę rodzicielską z jednoczesnym ograniczeniem jej poprzez nadzór kuratora sądowego;

Kontrolowana dokumentacja dot. Prawidłowości przyjmowania i przebywania osób będących przedmiotem zainteresowania jak i dokumentacja medyczna tych osób nie budzi zastrzeżeń. Dokumentacja jest prowadzona w sposób staranny; na początku każdej teczki osobowej znajduje się spis dokumentów, każda teczka zawiera pisemną zgodę lub orzeczenie sądu, skierowanie z właściwego organu, wywiad środowiskowy, dokumentację lekarską [historię choroby], odpis aktu urodzenia, poświadczenie zameldowania, wszystkie decyzje ustalające odpłatność za pobyt w placówce, decyzje dotyczące przyznania świadczeń rentowych, świadectwa szkolne.

Odrębnie prowadzona jest dokumentacja dot. udzielanych przepustek na opuszczenie placówki, zdeponowane są również dowody osobiste mieszkańców i książeczki wojskowe, prowadzona jest także księga meldunkowa [wszyscy mieszkańcy są zameldowani na pobyt stały].

W dokumentacji medycznej znajdują się książeczki zdrowia; mieszkańcy DPS nie posiadają karty szczepień z uwagi na upośledzenie są zwolnieni z powyższego obowiązku.

W przypadku zachorowań na choroby somatyczne leczenie prowadzone jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gościeradowie, tam też znajdują się karty zdrowia mieszkańców jak również karty leczenia psychiatrycznego; psychiatrycznego zakładzie prowadzona jest jedynie karta zleceń.

Ad.3

W roku 2004 roku odnotowano jeden przypadek zastosowania przymusu bezpośredniego wobec mieszkanki (...) zarn. w (...) mająca niedorozwój umysłowy umiarkowany i zespół psychoorganiczny; mieszkanka została przyjęta do placówki (...) r. Zdarzenie miało miejsce (..)r. o godz. (...).

W tym dniu mieszkanka biła młodsze dzieci w głowę, zrzuciła z wózków, szarpała się, uderzała, wykrzykiwała i płakała. Przymus bezpośredni zastosowała pielęgniarka psychiatryczna. Przymus polegał na założeniu kaftanu bezpieczeństwa na okres 15 minut, pacjentka była przez ten czas obserwowana. Po upływie 15 minut uspokoiła się. Interwencja ma odzwierciedlenie w karcie przymusu bezpośredniego. Przymus był zastosowany wobec niej po raz pierwszy. Na początku stycznia 2005 r. na zlecenie lek. psychiatry została umieszczona w Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Lublinie, gdzie przebywała do (...) r. po tygodniu powróciła do Szpitala, gdzie przebywała w dnia kontroli. Nie stwierdziłam uchybień, co do zastosowania powyższego przymusu.

Ad.4

Zasadniczo nie stwierdzono naruszania praw osób przebywających w placówce określonych zarówno w cyt. powyżej ustawie jak i regulowanie domu pomocy społecznej.

W placówce z uwagi na stan zdrowia mieszkańców nie funkcjonuje ich organ przedstawicielski w postaci Rady Mieszkańców.

W ośrodku są prowadzone trzy zespoły terapeutyczne. Pierwszy zespół, w którym znajdują się osoby upośledzone w najniższym stopniu, zamieszkują w mieszkaniach chronionych, są maksymalnie przystosowane do życia, pod nadzorem personelu, przygotowują śniadanie, kolacje, dbają o utrzymanie porządku w pokojach, wykonują drobne pranie. W drugim zespole znajdują się osoby kalekie leżące, które są kierowane do usprawnienia, wymagają karmienia i stałej całodobowej opieki. W trzecim zespole znajdują się osoby z głębokim upośledzeniem umysłowym, dla których są prowadzone zajęcia rewalidacyjne. Dla każdego zespołu jest opracowany plan zajęć, dodatkowo są prowadzone zeszyty obserwacyjne dla każdego dziecka.

Zakład utrzymuje stałą współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kraśniku Fabrycznym, powyższa placówka wydaje skierowania na zajęcia terapeutyczne;

Dzieci są diagnozowane w okresie przedszkolnym i drugi raz w okresie szkolnym.

Mieszkańcy mają zapewnioną należytą opiekę, sale są utrzymane czysto i estetycznie, systematycznie wietrzone, wszyscy mają zapewnioną odzież i obuwie stosownie do pory roku i potrzeb, personel wykonuje czynności pielęgnacyjne, toaletę, ubiera ją podopiecznych, karmi ich, wychodzą na spacer, prowadzą rehabilitację [posiadają stosowne do tego uprawnienia] nie odnotowano przypadku wystąpienia odleżyn.

Na terenie placówki są prowadzone zajęcia z wychowankami w tzw. Ośrodku Rehabilitacji: w ramach Sali doświadczania świata, sali gimnastycznej, pracowni terapeutyczne - psychologicznej, kąpielnicy higieny i hydroterapii, pracowni plastycznej, pracowni stolarskiej, pracowni tkackiej, pracowni krawieckiej, zespół artystyczny, drużyna harcerska, hipoterapia i zooterapia, zajęcia świetlicowe, Szkoła Życia [wskazane dwie ostatnie formy zajęć są prowadzone przez kadrę z Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Olbiciu].

Pensjonariusze korzystają z przepustek na wyjazd do domów rodzinnych na okres świąt, mieszkańcy w okresie wakacji korzystają z turnusów rehabilitacyjnych, w 2004 r. odbył się on nad morzem w Dębnie (skorzystało 22 osoby) i w Okunince (skorzystało z niego 10 osób); 70% kosztów zrefundował PFRON.

43 mieszkańców ma przyznane renty socjalne, 4 osoby renty rodzinne, pobyt 4 osób jest opłacony przez rodziców zaś 11 osób przebywa w zakładzie na koszt Skarbu Państwa, tym mieszkańcom jest wypłacone tzw. kieszonkowe w kwocie 50 złotych miesięcznie.

Z otrzymywanego przez pensjonariusza świadczenia 70% jest przeznaczony na poczet jego kosztów utrzymania, zaś pozostała część pobiera przedstawiciel ustawowy bądź opiekun prawny, z tego zakupuje m. in. na Pampersy, leki ze 100% odpłatnością i ponad limit ustalony przez Ministra Zdrowia itp.

Stawka żywieniowa dla pensjonariusza została ustalona na kwotę 5,52 złotych.

Nadal dwoje mieszkańców jest zatrudnionych przez DPS w pełnym wymiarze czasu pracy: jako ogrodnik i w charakterze sprzątaczk.

Nadal dla pensjonariuszy są organizowane uroczystości takie jak imieniny, urodziny, Dzień Dziecka i Wigilia [te dwie ostatnie są imprezami integracyjnymi, w których uczestniczą rodzice, zaprzyjaźnione szkoły, mieszkańcy innych DPS-ów oraz mieszkańcy z okolicznych domów]. w każdą niedzielę wychowankowie z I grupy terapeutycznej uczestniczą w miejscowym kościele we mszy św.

W zakładzie nie ma zatrudnionego na stałe lekarza psychiatry, jedynie tzw. pielęgniarka psychiatryczna, pensjonariusze korzystają z Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Gościeradowie; raz na dwa tygodnie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej przyjeżdża lekarz psychiatra, poza tym świadczy on pomoc medyczną na wezwanie.

Spółecznie na rzecz domu (1 raz w tygodniu) pracuje ortopeda lek. chirurg i magister rehabilitacji.

Mieszkańcy leczeni są stomatologicznie kompleksowo w ramach POZ w Centrum Stomatologii w Sandomierzu.

W zakładzie nadal są zatrudnieni: dyrektor, pielęgniarka, pracownicy administracyjno- biurowi, opiekuni zatrudnieni w ramach zespołów terapeutycznych [jeden zespół terapeutyczny obejmuje 7 etatów], pracownicy obsługi: 44 etatów.

Ad.5

Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie jest usytuowany w pałacu Elżbiety hrabiego Suchodolskiego, budowla została wzniesiona w 1780 r., systematycznie modernizuje

się i rozbudowuje. W skład kompleksu wchodzi: wskazany pałac, w którym zamieszkują pensjonariusze z dwóch zespołów bardziej upośledzonych [45 os.,J, nowo wybudowany domek mieszkalny dla osób najmniej wymagających opieki [15 os. J, biuro, ośrodek rehabilitacyjny, kotłownia, pralnia, chlewnie [przebywa tam trzoda chlewna, 2 konie polskie, kozy, króliki- wykorzystywane do hipo- i zoo-terapi], kuchnia.

Pokoje pensjonariuszy są wieloosobowe [dwa pokoje 4 osobowe, pozostałe 3 osobowe; 7 w domku, 16 w pałacu], łazienki są zbiorowe odpowiadają jednak standardom wyznaczonym przez ustawę. Wszystkie pomieszczenia były utrzymane w czystości i estetycznie urządzone. W placówce są prowadzone sale: doświadczenia świata w ośrodku Rehabilitacji znajdują się tam łóżko wodne, prysznic świetlny, basen z piłeczkami, tablica dla niewidomych, akwarium zapachowe; sala gimnastyczna, w której zajęcia odbywa grupa sportowa [uczestniczą w olimpiadach specjalnych osiągają sukcesy na szczeblu ogólnokrajowym]; sala plastyczna,; świetlica; pozostałe sale są wykorzystywane do zajęć rewalidacyjnych prowadzonych w grupach do 4 osób.

Placówka realizuje program naprawczy od 1998r, corocznie modyfikowany, jego podstawowe założenia to modernizacja obiektów oraz zmiana struktury zatrudnienia i organizacji pracy.

W 2004 r. przeprowadzono remont polegający na wymianie stolarki okiennej w pałacu i zamontowaniu windy.

Ad.6

Kadra pracownicza oraz pozostały personel dba o zapewnienie regularnego kontaktu pensjonariuszy z ich rodzinami, jednakże mimo starań z ich strony, rodziny niektórych mieszkańców wykazują nikłe zainteresowanie swoimi bliskimi bądź jest ono nieadekwatne do potrzeb pacjenta. Kontakt z rodziną jest nieograniczony, wprawdzie ostatnia niedziela miesiąca jest wyznaczona na odwiedziny jednak przepustki są wydawane bez ograniczeń. Z uwagi na stan zdrowia pensjonariuszy nie ma możliwości utrzymywania kontaktu telefonicznego. Dodatkowo pracownicy społecznie przychodzą do pracy w każdą ostatnią niedzielę miesiąca [przeznaczona na odwiedziny], aby w ten sposób poprzez osobisty kontakt z rodzinami motywować ich do większego zainteresowania się swoimi najbliższymi.

Ad.7

W 2004 r., nie odnotowano żadnej skargi ani wniosku.

Ad.8

Współpraca kadry kierowniczej domu pomocy społecznej z kadra sędziwą tut. Sądu układa się dobrze, w rozmowach telefonicznych były wyjaśniane wszystkie wątpliwości prawne, na jakie napotykali pracownicy DPS Gościeradów.

Ad.9

Przeprowadzona kontrola nie wykazała żadnych uchybień w zakresie legalności przyjmowania i przebywania w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie osób, u których stwierdzono zaburzenia psychiczne, ani też w przedmiocie respektowania ich praw. Warunki bytowe, w jakich w/w osoby żyją są dobre. Z uzyskanych informacji od Dyrektora placówki

jak również poza placówką stwierdziłam bardzo duże zaangażowanie pracowników, jak również szeroką działalność dyrektora zmierzającą do pozyskania środków poza budżetowych w tym poza dofinansowaniem z budżetów Gmin, z których pochodzą mieszkańcy DPS. Pracownicy DPS założyli w tym celu Stowarzyszenie „RES SACRA MISER”, które jako cel statutowy postawił sobie dofinansowanie i pomoc osobom przebywającym w DPS Gościeradów m.in. poprzez dofinansowanie leków, leczenia stomatologicznego itp.

Z tego względu brak jest zaleceń pokontrolnych.

Z uwagi na stan pensjonariuszy podobnie jak poprzedniczka nie byłam w stanie przeprowadzić z nimi rozmów dotyczących ich ewentualnych uwag odnośnie pobytu w domu.

p. o. PRZEWODNICZĄCEGO
III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich

SĘDZIA SĄDU REJONOWEGO